

BIOSTATEK VALEČ

Bendruomenės vadovaujamas ekologinis ūkis, kuriam netaikoma žemės ūkio subsidijų sistema

Informacija apie ūkį:

Vardas ir pavardė: Vojtěch Veselý

Vieta: Valeč, Česko

Plotas: 12 ha nuomojamos žemės

Įkūrimo metai: 2007 m.

Pagrindiniai produktai: mėsa, daržovės, vaisiai, sūriai, pienas, sviestas

Žiniatinklio svetainė / "Facebook" / "Twitter": <http://www.biostatek.cz/>

Ekologiškai ūkininkaujantis Vojtěch Veselý 2007 m. Karlovi Varų regione esančiame Valečo kaime pradėjo dirbti ir prižiūrėti apie 12 ha apleistų ganyklų ir sodų. Tuo metu Vojtěch buvo 28 metai ir jis siekė gyventi aiškų, lengvą, sąžiningą, todėl aplinkai darnų gyvenimą. Prieš tai jis sėkmingai baigė evangeliškąją teologiją Karolio universitete.

Vojtěch naudoja pavadinimą Biostatek (ekologinis ūkis). Šis pavadinimas atspindi ne tik augalinės ir gyvūninės kilmės šviežio ir ilgalaikio maisto bei gėrimų gamybą, bet ir perdirbimą bei platinimą. Biostatek sinonimai galėtų būti ekologinis ūkis, socialinis ūkis arba bendruomenės remiamas ūkis, agromiškininkystės ūkis, autentiškas arba permakultūrinis ūkis, o pastaruoju metu - regeneracinis ūkis.

Pusė "Biostatek" žemės buvo naudojama pagal subsidijų režimą, tačiau Vojtěch nusprendė atsisakyti šio režimo iki 2021 m. pabaigos. Nuo 2022 m. Vojtěch nebeteiks paraiškų žemės ūkio subsidijoms gauti ir savo ūkį valdys ne pagal subsidijų sistemą. Jis mano, kad subsidijų už plotą sistema nėra sąžininga, ir jis nebenori joje dalyvauti.

Vojtěch neturi jokios žemės, visą žemę nuomojasi iš valstybės, Žemės fondo arba turi leidimą naudotis vietiniams kaimynams priklausančia žeme.

Sūris, slyvų uogienė, ėriena, medus, vaškas ar lajus tiekiami tik akcininkams, susivienijusiems į uždara grupę "Obživa". Tai bendruomenės remiamo žemės ūkio iniciatyvinė grupė, turinti savo parduotuvę Prahoje. Vojtěch pirmenybę teikia gamintojo ir vartotojo tarpusavio pasitikėjimo sistemai, todėl propaguoja sistemą, kurioje maisto saugą pagal sutartus metodus užtikrina akcininkai (Dalyvavimo garantijų sistemos).

Originalus vienerių metų daržas virsta nuolatinis. Jame auginamos vaistažolės, padedančios gydyti boreliozę, migreną, imunitetą palaikančios vaistažolės ir kt. Daržas yra estetinis ūkio akcentas, stebinantis žiemą ir vasarą, jis dekoratyvus, sveikas, gydantis. Jame taip pat yra labirintas. Sodas pilnas drugelių, bičių, gėlių, spalvų ir kvapų. Vojtěch mėgsta, kad ūkis būtų savarankiškas, todėl sode jie taip pat renka sėklas. Tam reikėjo derinti metodus, kad būtų galima rinkti ir sėklas, ir daržoves.

Pagrindinę bandą sudaro 30 rankomis melžiamų avių, kurios ganosi ganyklose, soduose ir miškuose.

Veikla ūkyje prasideda nuo sėklos (žemėje) arba ėriuko gimimo, o baigiasi sviestu stiklinėje, ėrienos kepsniu arba stikline žalių pomidorų čatnio. Iš esmės žemės ūkio produktų perdirbimas susijęs su sezonu.

Vasarą jie dažnai naudojasi vasaros virtuve, picų krosnimi, rūkykla, įrengta mongolų jurta, taip pat keliais jaukais ir populiariais mažais nameliais aplink vandens upelį.

Vojtěch gyvena tvariai. Tai viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl akcininkai jį remia. Jie sutinka ir pritaria, kad praktikoje ūkis laikytųsi būtiniausių teisės aktuose nustatytų minimalių reikalavimų. Jie stengiasi išvengti valstybinių administracinių institucijų ir jų akredituotų partnerių priežiūros. Vojtěch taip pat

nusprendė pasitraukti iš žemės ūkio subsidijų sistemos. Jis nori būti pasirengęs laikotarpiui, kai nei ES, nei nacionalinis biudžetas nerems žemės ūkio sektorius.

Ūkis dalyvauja Aplinkos ministerijos Aplinkosauginio švietimo ir sąmoningumo ugdymo programose, samdo stažuotojus iš "WWOOF" (World Wide Opportunities on Organic Farms), ES solidarumo korpuso savanorius. Ūkis veikia kaip socialinis ūkis, jame dirba vietiniai socialiai remtini žmonės. Vojtěch įkūrė ekologinę stovyklavietę "EkoCamp Doupov", bendradarbiauja su muzikos ir kultūros festivaliu "Povaleč".

Po dešimties metų narystės Jaunųjų ūkininkų asociacijoje jis tapo Smulkiųjų ir šeimos ūkininkų asociacijos nariu. Būdamas asociacijos nariu, jis sulaukė pagalbos rengiant paraišką pagal Kaimo plėtros programos priemonę "Jaunasis ūkininkas".

Prieš penkiolika metų "Biostatek" vietoje buvo tik žalia pieva. Šiandien čia pilna nedidelių pastatų, kuriuos pastatė Vojtěch ir jo svečiai, savanoriai, stažuotojai. Šiandien jam priklauso traktorius Lamborghini 55 DT. Anksčiau Vojtěch gavo apie 40 tūkst. eurų pagal KPP paramą jaunajam ūkininkui ir apie 20 tūkst. eurų iš "Vladař" vietos veiklos grupės. Pastaroji parama buvo panaudota perdirbimo cecho statybai.

Vojtěch susitinka su kitais šios vietovės ūkininkais, tačiau iš esmės jie vieni kitiems padeda tik kritiniais atvejais ar kitose įtemptose situacijose. Vojtěch pats tvarko kasdienį ūkio valdymą. Jis dažnai kritikuoja tradicinių pramoninių ir į verslą orientuotų ūkininkų praktiką.

Po dvidešimties metų jis nori daryti tą patį, ką ir šiandien. Galbūt "Biostatek" kai kam nebebus įkvėpimo šaltinis, nes Čekijoje ir visoje Europoje veiks daugiau panašių ūkių.

Nuotraukos:

Jaunųjų ūkininkų valdomų smulkių ūkių gyvybingumas pagal naują
"Nuo ūkio iki stalo" strategiją (2020-1-CZ01-KA203-078495)

